

Efeze 4:14-15

“Opdat wij niet meer kinderen zouden zijn, die als de vloed bewogen en omgevoerd worden met allen wind der leer, door de bedriegerij der mensen, door arglistigheid, om listiglijk tot dwaling te brengen; Maar de waarheid betrachtende in liefde, alleszins zouden opwassen in Hem, Die het Hoofd is, namelijk Christus.”

De gezonde leer

1 de behoefte eraan 2 het beginsel ervan 3 de bedoeling ermee

Gemeente,

We hebben heel wat leerdiensten mogen ontvangen de afgelopen 11 ½ jaar. We hebben de Catechismus doorgenomen, de Dordtse Leerregels, de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Catechismus weer, de Dordtse Leerregels nog een keer, het huwelijksformulier en nu weer de catechismus t/m zondag 23.

Zo staat het ook in het beleidsplan: Zoveel mogelijk zal er één maal per zondag een leerdienst zijn, waarin het onderwijs van vooral de Heidelbergse Catechismus aan de orde wordt gesteld. Dat is ook de hartelijke wens van de kerkenraad, ook voor de toekomst. Alleen al daarom is het verlangen naar een nieuwe predikant er.

Waarom dan? Waarom de leerdienst? Nou, om met Efeze 4 te spreken, omdat we niet moeten worden als een kind.

Ho, denkt u misschien. Maar de Heere Jezus heeft ons toch geleerd dat we moeten worden als een kind? We moeten worden als een kind. In afhankelijkheid, in blindelings vertrouwen, in leven van wat we ontvangen. Worden als een kind.

Inderdaad, in die opzichten wel. Maar in een ander opzicht moeten we dus juist niet op een kind lijken en dat bedoelt de Bijbel hier. Een kind kan ook erg onstandvastig zijn en verleidbaar. Op weg van school naar huis komt het een vriendje tegen dat zegt ga je mee bij mij spelen? Het komt een man tegen die heel vriendelijk praat en snoepjes belooft en het kind zou zomaar meelopen. Een kind is soms zo makkelijk over te halen en mee te troggelen. En kijk, wat dat betreft moeten we niet als een kind zijn.

1 de behoefte eraan

En dat is een nodige vermaning omdat er genoeg stemmen zijn die dat proberen. Die proberen invloed uit te oefenen, over te halen. Ook in onze tijd.

Er komt wat op ons af. Door de wisselvalligheid die mensen eigen is. Dan weer een geluid: is Jezus wel echt God? Dan weer: is de hel wel echt eeuwig? Dan weer: zijn we wel echt vijand van genade? Dan weer: moet je altijd blijven preken over zonde als je gelooft? Dan weer: zijn echt al onze werken onrein? Dan weer: is een baby'tje echt de verdoemenis onderworpen en in zonde ontvangen en geboren?

Allerlei wind van leer. Hoe komt dat dat die er is? Door bedriegerij en arglistigheid staat er: Wisselvalligheid van mensen. En de duivel weet dat hij de meeste kans maakt als hij dwalingen met een Bijbeltekst onderbouwt. Want je, daar zijn die christenen gevoelig voor. Zonder kennis van de waarheid, de Bijbelse leer, ben je als een schip in de golven en de storm. Dat wordt op en neer geslingerd, draait dan hierheen, dan daarheen, dreigt zelfs om te slaan, en dobbert stuurloos rond op zee. Want dan ben je het eens met de vurigste spreker, dan stem je in met het boek dat je het laatst gelezen hebt, en ga je mee in wat het vrolijkste klinkt.

We hebben een roer nodig. Het roer van de waarheid. Van de juiste uitleg van de Bijbel. De juiste leer over God, mens en zalig worden. Daar heeft de kerk voor gestreden. Alle eeuwen. In alle eeuwen waren er dwalingen die als wind van leer de kerk bestormden. Daarom heeft de kerk belijdenissen opgesteld. Eerst de 12 artikelen, daarna om te belijden dat de Zoon God is, en dat ook de Heilige Geest God is. Toen de catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Dordtse Leerregels.

Zie het maar, ik heb het meer zo genoemd, als de witte strepen langs het Westeinde en het Laageind bv. Die aangeven wanneer je van de weg afraakt en in de berm en het water terechtkomt. Ga er maar van uit dat die strepen goed staan. Het zou natuurlijk kunnen dat die strepen verkeerd lopen en dat je er juist overheen moet om op de weg te blijven. Maar de kans is niet groot. Mensen die er verstand van hebben, hebben ze weggezet en al tientallen jarenlang volgen mensen die strepen en zijn ze goed uitgekomen. Zo zijn de belijdenissen, de waarheid, de juiste leer, opgesteld door mensen die er Goddelijk verstand van hadden en zijn al eeuwen zovele gelovigen in dat spoor gegaan en zalig geworden, goed uitgekomen.

In de brieven aan Timotheus wordt steeds genoemd: de gezonde leer. Zoals gezond voedsel je gezond laat zijn, zo maakt de gezonde leer gezonde gelovigen. Gezonde gelovigen zijn gelovigen die vruchtbaar zijn in een heilig leven, die verzekerd zijn in een vaste gang, die sterk zijn en tegen beproevingen bestand zijn. En vooral, gezonde gelovigen zijn gelovigen die God al de eer geven. De eer geven van alles! En dat is nu juist wat de belijdenissen van onze kerk gebeurt: daarin krijgt God alle eer voor de

zaligheid. Dat is wel een inhoudelijk bewijs dat ze de gezonde leer bevatten. God krijgt al de eer van de zaligheid!

Dat geeft wel stof tot overdenking. Als we dan gemeente zijn naar Schrift en belijdenis, als de gezonde leer gepreekt wordt: zijn wij vruchtbaar tot heilig leven? Of leven we slordig en gemakzuchtig? Zijn we zeker in een vaste gang? Of gaat onze zekerheid op en neer met hoe we ons voelen en hoe het gaat? Zijn we sterk in beproevingen, of overvalt moedeloosheid en murmureren ons? Geven we God alle eer of treden we zelf in het middelpunt? We hebben de waarheid verstaan als we slordigheid uitbannen, onzekerheid overwinnen, moedeloosheid weerstaan, en onze eerzucht kruisigen. Of zijn we zelfs nog onbekeerd en nooit tot Christus gekomen?

De gezonde leer hebben en preken of horen in één ding, een gezond geloof is nog wat anders.....

2 het beginsel ervan

Het kenmerk van de gezonde leer is dus wat me vroeger wel zei: dat God op het hoogst verheerlijkt wordt en de mens op het diepst vernederd. Onthoud dat maar. God op het hoogst verheerlijkt, de mens op het diepst vernederd. God alle eer dus.

Allereerst God de Zoon, de Heere Jezus. De Catechismus is er duidelijk in. Zijn werk is volmaakt, Hij heeft alles volbracht. Hij heeft volbracht om de straf te dragen. De vloek Gods tegen alle zonden heeft Hij op Zich genomen. En tot in de diepte van de hel toe is Hij geweest om de aanklachten en vloeken van de wet te ondergaan. Alle schuld heeft Hij verzoend. Zo lief had Hij de Zijnen. En Hij heeft alle gehoorzaamheid volbracht. Altijd is Hij gehoorzaam geweest. Heel de berg des HEEREN op. Volmaakt gehoorzaam, niet alleen aan de buitenkant, wat Hij deed, maar ook aan de binnenkant: hoe Hij het deed. Altijd met pure liefde, volmaakte dankbaarheid en volkomen gerichtheid op God. Volmaakt. En dat tot elke prijs. Al kostte Hem dat zweet en bloed, al kostte Hem dat Zijn leven. Hij was en bleek volmaakt gehoorzaam. Zijn werk is volmaakt. Hij heeft verdient de vergeving, de vrede met God, de Heilige Geest en eeuwig leven.

God verheerlijkt! En de mens vernederd: al mijn werk is met zonde bevuurd. Ik kom niet ver de berg des Heeren op, nog niet één stap. Mijn beste werken zijn nog met zonde bevuurd. Mijn gebeden zijn nog niet eens volmaakt. Niets, niets is er waarmee ik iets kan doen om God te behagen, alles is onder de zonde en kan er voor God niet mee door. Ik kom geen millimeter de berg op. Ik op het diepste vernedert.

De Dordtse Leerregels gaan verder. God de Heilige Geest komt alle eer toe. Hij doet zondaren wedergeboren worden. Hij scheidt een nieuw hart. Hij maakt week wat hard is, hij maakt gewillig die onwillig is, Hij laat naar Jezus toevluchten, die van Hem vandaan vluchtte. Hij scheidt een nieuw hart. Nieuw. Zodat ik ga geloven. Zodat ik mijn zonden ga zien als zonde, zodat Jezus ga zien als gewillige en volkomen Zaligmaker en Hij doet me komen, Hij trekt mij, tot Jezus. God verheerlijkt!

En de mens vernederd. Het is niet mijn keus en wil om te geloven. Die ik vanuit mezelf heb opgediept of opgewekt. O nee, ik ben geneigd tot alle kwaad. Onbekwaam om iets voort te brengen wat God behaagt. En dat gaat zo ver en zo diep dat ik niet zalig wil worden. Ik ben niet alleen vijand van de wet, maar vijand van het Evangelie. Ik wil niet afstand doen van al mijn vermeende gerechtigheden en alleen me toevertrouwen aan Jezus. Ik vecht daartegen. Ik vecht me liever dood tegen de genade, dan me over te geven aan genade. Ik ben onwillig. Onwillig om mij schuld te belijden, onwillig om mijn zonden aan Jezus oordeel over te laten en te gaan bestrijden. En als het Woord me van die onwil af wil helpen, dan sla ik het weg en wil ik blijven wat ik ben: dood in zonden en misdaden. En dat duurt net zolang totdat de Geest me overwint, tegen mijn wil in me inwint om te gaan geloven. Ik op het diepst vernederd.

En de Dordtse Leerregels trekken het nog breder: God de Vader al de eer. Hij heeft zondaren verkoren. Uit de hele mensheid, in Adam gevallen en vloekwaardig, heeft Hij zondaren verkoren om hen zalig te maken. Puur naar Zijn welbehagen en naar Zijn verkiezende liefde. Om hen aan Zijn Zoon te geven. Om voor hen Zijn Zoon te geven. Om voor Hen de Geest te gaan verwerven. En daarom worden zij zalig. Daarom worden zij gekocht door Jezus' bloed, wedergeboren door Gods Geest en volharden zij tot het einde toe om zalig te worden. God alle eer!

En ik op het diepst vernederd. Als ik zalig word is dat omdat God de Vader mij had verkoren van eeuwigheid. En toen Hij mij verloor was dat niet om iets van of in mij. Ik stak in niets boven de rest uit. Ik was even schuldig, even vijandig als ieder ander. Het is waar aan de buitenkant in mensenogen lijk ik heel wat handelbaarder en serieuzer en beter dan vele andere mensen. Criminelen, moordenaars, onverschilligen. Maar dat is schijn! In de wortel, in mijn hart ben ik evenals zij. Dat ik anders leef is puur omdat God mij tegenhield, niet omdat ik beter ben. Even slecht als de slechtste van de mensheid. Op één lijn met ieder andere zondaar.

De gezonde leer die breekt af alles wat ik zelf nog denk te hebben, te willen te kunnen, te moeten. De gezonde leer gebruikt de Heilige Geest om

me eens en telkens weer af te nemen, af te schrapen alles wat ik dacht dat ik had of moest hebben. Maakt dat ik me arm en ellendig en verloren weet en roep om genade.

De gezonde leer is zo'n troost voor wie niets meer bezit heeft en kan. Voor wie God niet kan dienen, voor wie niet kan en wil geloven, voor wie niets heeft om zichzelf boven andere uit te laten steken. Hier is uw God, hier is het Evangelie dat op u berekent is. Het heeft wat u mist, het kan en wil wat u niet kunt, het vraagt geen enkele vroomheid of goedheid. Het Evangelie van de verzoenende Zoon, de wederbarende Geest, de verkiezende Vader is het sleepnet over de grond de bodem van verlorenheid. En wie daar is, wordt gevangen.

De gezonde leer is een ergernis voor wie iets van zichzelf wil overhouden. Voor wie zelf wat meent te hebben, te kunnen, te kunnen geloven, te kunnen verbeteren, te kunnen dienen. Rijk in jezelf. Met je vermogen om te kunnen geloven, zoeken, dienen of wat dan ook. Rijken worden ledig heengezonden. Ergeren zich.

En de dwaling doet altijd hetzelfde. Haalt iets van God af en doet er bij de mens wat bij. Elke dwaling kun je hieraan herkennen. Er wordt van Gods afgehaald, en bij de mens wat bijgedaan. Meestal wordt eerst van God de uitverkiezing afgestreept en bij de mens erbij gedaan dat je het in eigen hand om te geloven of niet. Alle dwaling haalt God wat omlaag en de mens iets omhoog. God iets uit het centrum en de mens ietsje naar het centrum toe. Waakt! Waakt opdat de mens, de gelovige mens niet in het centrum komt en de verkiezende God een beetje naar de rand toe. Daarmee wordt God onteerd en ons eer toegeschreven die we niet waardig zijn.

3 de bedoeling ermee

Waak tegen de dwaling en betracht de waarheid in liefde. Dat omvat nogal wat. De waarheid betrachten. Dat houdt in: de waarheid onderzoeken. Ja, maak studie van de catechismus, zijn veel goede boeken over, van de Dordtse Leerregels, is een makkelijk boekje van ds Kater over. En je zult merken: studierend in die belijdenissen dring je door in de Schrift. Het helpt je om in de schachten van de Bijbel te komen. Het zijn als wagentjes die je brengen in de goudmijn van de Bijbel. Studie van de belijdenissen voeren je niet van de Bijbel vandaan, maar brengen je juist de Bijbel binnen. Dan wordt je een man, standvastig.

En overdenk de waarheid. De waarheid van de verzoenende Zoon, de wederbarende Geest, de verkiezende God, overdenk die. Ga er eens voor zitten en mediteer erover. En het geloof heeft daar zo'n smaak in. Zo'n

heerlijke diepe vreugde. Het brengt tot zo'n verwondering en aanbidding, het brengt tot verootmoediging en neerbuigen. En zo opzien tot de aanbiddelijke God. Het geloof kan ervan genieten. Je het ongeloof vind het niet te pruimen en spuugt het uit. Maar het geloof heeft er zo'n smaak van.

En geef de waarheid door. Jazeker, aan volgende generaties. Afdwalen gaat vanzelf. Want de wind van leer heeft ons gevoel mee, lekker makkelijk, beetje drijven op de golven en met de stroom mee. Geef de waarheid door aan jongeren en kinderen. Lees eens voor uit een boekje over de catechismus voor kinderen, die zijn er echt. Lees jongeren voor over de Dordtse Leerregels. Schaam je niet voor verzoening, wedergeboorte en uitverkiezing. Wat niet meer benoemd wordt wordt vergeten raken we kwijt. Geef jongeren de schat van de gezonde leer mee en leg uit vanuit uw eigen hart en leven waarom die zo'n schat is! Anders zijn we in 1 generatie de waarheid kwijt en hebben we hem verspeeld.

Daarom de catechismusprediking. Over het geloof. In de Vader, de Zoon, de Heilige Geest. Over God en de mens. Over ellende, verlossing en dankbaarheid. Over de 10 geboden en het gebed. Daarom de Dordtse Leerregels over uitverkiezing, wedegeboorte. Daarom twee jaar belijdeniscatechisatie.

En wat gebeurt er dan? Als we de waarheid betrachten in liefde? Onderzoeken, overdenken en doorgeven. Dan groeien op in Hem Die het Hoofd is, namelijk Christus. Kijk, dat is mooi he. De gezonde leer mondt uit in Hem, Die het Hoofd is, Jezus Christus. Want de gezonde leer laat vooral zien Wie Jezus is. Wie Hij als de Christus der Schriften is. De gezonde leer vult Jezus met Bijbelse waarheid. Zodat het de ware Christus is.

En zodat wij toenemen in Hem. Steeds meer onze wortels uitslaan in Hem. Het geloof is een boompje, geplant in de grond. Dat boompje slaat zijn wortels uit in de grond, trekt zijn sappen uit de grond en komt zo vaster en vaster te staan. Het geloof trekt zijn sap uit Christus en komt zo vaster en vaster te staan. Groeit in Hem.

In Hem, Die God is en daarom al de straf in 3 uur dragen kon. In Hem, Die mens is, en in al mijn verzoeken is verzocht geweest doch zonder zonde. In Hem Die Zich vernederd heeft en daarin Zijn liefde laat zien, plaatsvervangend, Ik voor u. In Hem Die verhoogd is en daarin toont Zijn rijkdom en Zijn macht. In Hem Die Profeet is en ons leert over ellende, verlossing en dankbaarheid. In Hem Die Priester is en ons verzoend heeft en nu voor ons bidt. In Hem, Die Koning is en ons vernieuwt, regeert en beschermt. Alles is in Hem te vinden. Sla de wortels van het gebed maar uit. En put uit Hem. Calvijn zegt ergens die prachtige zinnen: In Zijn ontvangenis:

reinheid en bedekking van erfschuld. In Zijn geboorte als mens: medelijden met al onze zwakheden en pijnen. In Zijn lijden: verlossing van de satan. In Zijn veroordeling: vrijspraak. In Zijn kruis, kwijschelding van de vloek, want Hij droeg die vloek. In Zijn offer: genoegdoening, dat wij vlekkeloos voor God mogen staan en kunnen staan. In Zijn bloed: vergeving, zo ver het west verwijderd is van het oosten. In Zijn nederdaling ter hel: verzoening, dat er niets meer overblijft om te voldoen, alles alles is voldaan. In Zijn opstanding: nieuw leven en eeuwig leven in de gunst van God. In Zijn hemelvaart het hemelse Koninkrijk dat bereid is. In Zijn plaats aan Gods rechterhand: bescherming en overvloed. In Zijn wederkomst: rust in alle verschrikkingen.

Alles wat in Hem is heb ik nodig, al wat ik nodig heb is in Hem. Groeien in Hem. Steeds meer uit Hem putten. Steeds vaster in Hem verworteld. Er is zoveel in Hem te vinden! Onuitputtelijk. Kent u dit leven in Christus?

Laat duidelijk zijn: wie niet het leven zoekt buiten zichzelf in Hem, Die houdt de dood over van zichzelf. De geestelijke dood, de eeuwige dood. Die zal het Koninkrijk niet beerven, maar door de duivel worden meegevoerd naar de eeuwige pijn.

Kent u dit leven in Christus? Zou u niet rijker kunnen leven uit Christus dan u doet? Zou u niet vaster in Hem kunnen staan dan u nu mag zijn? En de gezonde leer laat Christus zien in al Zijn rijkdom en leidt tot Christus heen in al Zijn liefde en heerlijkheid. En groeien in Christus, het Hoofd, dat is steeds meer uit Hem putten, steeds afhankelijker van Zijn genade. Steeds korter zonder hem kunnen.

Zo ontvang je een gezonder geloofsleven. Vruchtbaar tot heilig leven, sterk in beproevingen, vast in zekerheid. En het geeft God de eer.

Zo ontvang je roer. Stuur. Zo ben je niet vatbaar voor allerlei wind van leer. Persoonlijk en als gemeente niet. Zo houd je koers. Koers naar de haven. En in de haven dan gaat geloven over in aanschouwen. Dan zullen wij Jezus zien zoals Hij is. Hem zien. Lam. Borg, Middelaar, Hoofd, Bruidegom. Hem echt zien. Van aangezicht tot Aangezicht. Voor de troon van de Vader en de 7 Geesten voor de troon. Geloven is aanschouwen geworden.

Dan kun je het wel zo vergelijken. De gezonde leer is als een tekening. De tekening die een portret toont van je man. Mooi gelijkend. Prachtig om naar te kijken. Maar ja, als dan je man thuiskomt en je ziet hem echt in levende lijve, dat is duizend keer mooier en rijker dan de mooiste tekening van hem.

O, geloven in Hem, naar de gezonde leer, dat is mooi, dat geeft vrede, vreugde genieting. Als ik Hem zie naar Zijn leer in de prediking, in de

sacramenten. Maar als ik Hem zal zien in werkelijkheid. Als Persoon en
Bruidegom Dat zal duizend keer heerlijker zijn. Zoveel rijker als de Persoon is
dan de tekening, zoveel rijker zal aanschouwen zijn dan geloven. Vader, Zoon,
Heilige Geest. De Zoon Die mij heeft liefgehad. De Geest Die mij heeft
wederbaart. De Vader Die mij heeft verkoren. Zijn Naam moet eeuwig eer
ontvangen. Amen